

DİKAB 8 1. ÜNİTE

KAZA VE KADERE İMAN

Kader

- Bir şeye **gücü yetmek, biçimlendirmek, planlamak ve ölçü ile yapmak** anlamına gelir.
- Terim olarak ise Allah'ın (c.c.), başlangıçtan sonsuza kadar olmuş ve olacak şeylerin zamanını, yerini ve her türlü özelliğini bilip takdir etmesidir.

Kaza

- **Hüküm vermek, emretmek, ortaya çıkarmak** anlamına gelir.
- Terim olarak kaza, Allah (c.c) tarafından önceden planlanan ve takdir edilen şeylerin zamanı geldiğinde yaratılması, gerçekleşmesidir.

Trafik kazası öncesi özçekim

Trafik kazası sonrası özçekim

KAZA VE KADERLE İLGİLİ ALLAH'IN SIFATLARI

- **İLİM** : Allah'ın her şeyi ***bilmesidir***
- **İRADE** : Allah'ın ***istemesi, dilemesi*** demektir
- **KUDRET**: Allah'ın her şeye ***gücünün yetmesidir***
- **TEKVİN** : Allah'ın ***yaratması*** demektir.

Allah Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır:

Evrende yer alan canlı ve cansız varlıklar eşsiz bir uyum içerisinde yaratılmıştır. (Kader) Kuran'ı Kerim'de Kamer suresinde "Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık" şeklinde vurgulanmıştır.

Evrende tesadüf ve rastgelelilik yoktur

'Yedi göğü birbiriyle tam bir uygunluk içinde yaratan O'dur. Rahmân'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görebiliyor musun? Sonra gözünü tekrar tekrar çevir de bak; (kusur arayan) göz aradığını bulamadan bitkin olarak sana dönecektir.'

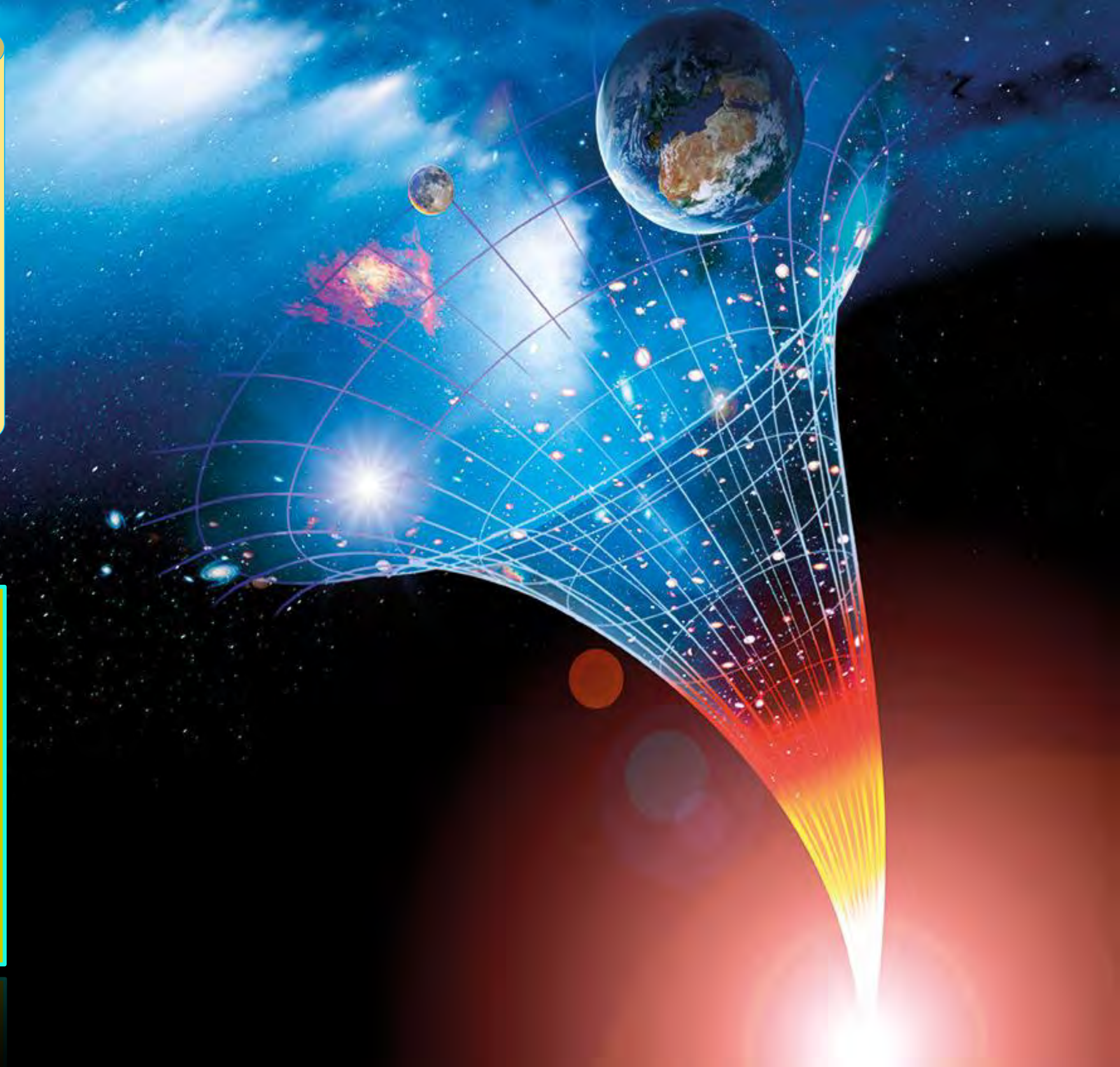
Mülk

Suresi, 67/3-4)

Suresi, 67/3-4)

olarak sana dönecektir,

MÜLK

EVRENİN YASALARI

**Sünnetullah
(Adetullah):**
Allah'ın kâinatı idare
ederken koyduğu
kurallar.

Fiziksel:

Madde ve enerjinin oluşması, değişimi, yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili prensiplerdir.

- *Dünyanın etrafında dönmesi
- *Suyun kaldırma kanunu...

Biyolojik

Canlıların yapısı, beslenmesi ve üremesiyle ilgili yasalardır.

- *İnsan, hayvan ve bitkilerin yapısı, üremeleri, fotosentez yapmaları...

Toplumsal

Toplumun, sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için uyması gereken yasalara denir.

- *Toplumu oluşturan temel kurallar

Evren yasalarının özellikleri

- ❖ Evrensel ve değişmez özelliğe sahiptirler.
- ❖ Evrende yaratılan düzeni anlamamıza yardımcı olurlar.
- ❖ Deney, gözlem ve araştırmalar sonucu ortaya konulmuştur.
- ❖ Sebep sonuç ilişkisine dayanırlar.

İnsanın İradesi ve Kader

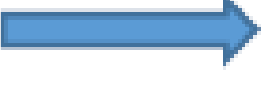
İrade

- Seçmek, istemek, yönelmek, tercih etmek ve karar vermektir.

İrade; insanı iki şeyden birini yapmayı tercih etmeye ve tercih ettiği şeyi yapmaya yönlendiren güçtür.

- İnsan diğer canlılardan farklı olarak akıl ve irade sahibi olduğu için yaptıklarından sorumlu tutulmuştur. Ayrıca insan, yaptıklarından sorumlu tutulacağı için özgür bırakılmıştır.

		Doğruyu veya yanlışı
Akıl		Ayırt eder
İrade		Tercih eder

KADER VE SORUMLULUK

Sorumlu olmadığımız alanlar

- ✓ Irkımız
- ✓ Anne babamız
- ✓ Göz ve ten rengimiz
- ✓ Evrenin işleyişi, yasalar
- ✓

Külli irade alanı

Sorumlu olduğumuz alanlar

- ✓ Meslek seçimi
- ✓ Din seçimi
- ✓ İbadet etmemiz
- ✓ Arkadaş seçimi
- ✓

Cüz'i irade alanı

KÜLLİ İRADE

Allah'ın sınırsız iradesi
İnsanın müdahalesi yok
Sorumluluk yok

CÜZİ İRADE

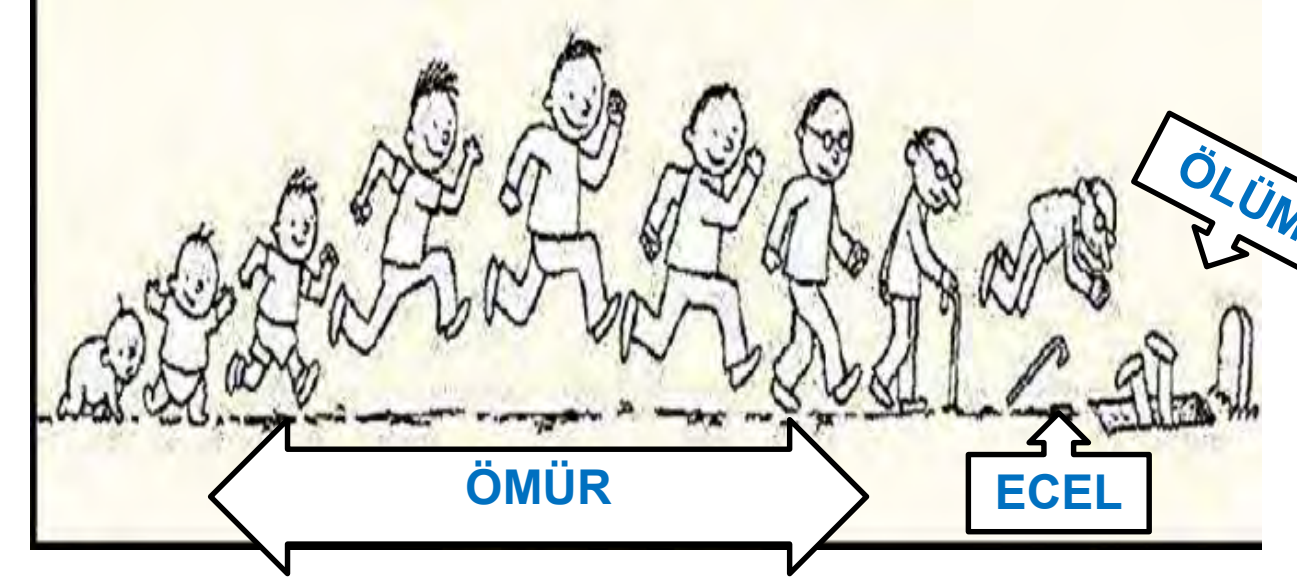
İnsanın sınırlı iradesi
İnsan tercih eder,
Allah yaratır.
Sorumluluk var

Kaderle İlgili Kavramlar

Ömür ve Ecel:

Bir insanın doğumundan ölümüne kadar geçen sınırlı zaman dilimine "**ömür**" denir. Ömrün bittiği, hayatın sona erdiği zamana "**ecel**" denir.

► Ölüm ve ecel kavramları sadece insanların hayatının sonu anlamına gelmez. Aynı zamanda evrende var olan her şeyin sonunun olduğu bir gerçektir.

Rızık Nedir:

Sözlükte, yararlanılması için verilen bağış, nasip, gıda, yiyecek ve faydalanılan şey demektir.

Terim olarak ise canlıların ihtiyaç duyduğu ve yararlandığı Allah tarafından sağlanan her türlü nimet anlamına gelir. Rızık vermek canlıların her türlü ihtiyacını karşılamaktır.

Tevekkül:

Allaha teslim olmak, güvenmek, dayanmak, bağlanmak ve sığınmak demektir. Dini terim olarak ise bir amaca ulaşmak gerekli olan her türlü önlemi alarak; elinden gelen tüm gayreti gösterdikten sonra kalben Allah'a bağlanıp ona güvenmek sonrada sonucu Allah'tan beklemek demektir.

► İslam, tevekkülü elden bırakmayan kimselere "**mütevekkil**" der.

Kaderle İlgili Kavramlar

Başarı ve Başarısızlık:

- İnsanlar kendilerine verilen akıl ve iradeleriyle başarıya gidecek yolları ve yapmaları gereken fiilleri tercih ederler. Bu tercihler sonucunda da başarılı yada başarısız olurlar.
- İnsan, çalışıp üzerine düşen sorumlulukları yerine getirdikten sonra başarıyı Allah'tan (c.c.) beklemelidir.

Sağlık ve Hastalık:

- ❑ Sağlık, Allah'ın (c.c.) insanlara lütfettiği nimetlerin başında gelir.
- ❑ İnsanların üzerine düşen sorumlulukları en güzel şekilde yerine getirebilmesi sağlıklı olması ile mümkündür.
- ❑ Bu yüzden sağlığını korumak, hasta olduğunda doktora gitmek de insanların sorumlulukları arasındadır.

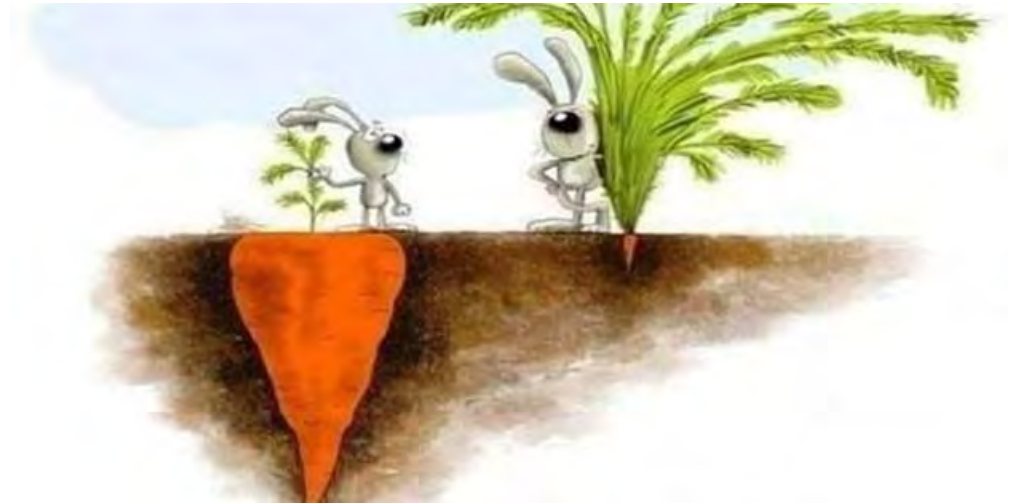

Hayır:

Allah'ın emrettiği, sevdiği ve meşru olan davranışlar demektir.

Şer:

Allah'ın yasakladığı, sevmediği, meşru olmayan, davranışlar anlamına gelir

Hak Şerleri Hayr Eyler

Hak şerleri hayr eyler
Zannetme ki gayr eyler
Arif ânı seyreyler
Mevlâ görelim neyler
Neylerse güzel eyler...

Deme niçin şol şöyle
Yerinedir ol öyle
Bak sonunu seyreyle
Mevlâ görelim neyler
Neylerse güzel eyler...

Her sözde nasihat var
Her nesnede ziynet var
Her işte ganimet var
Mevlâ görelim neyler
Neylerse güzel eyler...

ERZURUMLU İBRAHİM HAKKI

Toplumda yanlış kader anlayışlarına örnekler

«Kaderim böyleymiş!»,
“Kader mahkûmu(kurbanı)”,
“Kötü talih”,
«Şansına küs»
“Kader sen bize eşit davranmadın”,
“Kader unuttu bizi”,
“Kader utansın”
«Kaderime yenildim»
«Kaderimde ne varsa onu çekeceğim»
«Kadersiz başım»
«Kahpe felek»
«Allah belamızı vermiş»
«Allah bula bula beni mi buldu»
«Alnımıza kara yazılmış»

- ✓ “...Allah’ın emri biçilmiş bir kaderdir.” (Ahzab suresi, 38.ayet.)
- ✓ “Biz her şeyi bir kaderle yarattık.” (Kamer suresi, 49.ayet.)
- ✓ “Rahmân”ın yaratmasında hiçbir düzensizlik ve kusur göremezsın.” (Mülk suresi, 3.ayet.)

Batsın Bu Dünya

Yazıklar olsun, yazıklar olsun
Kaderin böylesine, yazıklar olsun
Hersey karanlık, nerde insanlık
Kula kulluk edene yazıklar olsun.

Batsın bu dünya, bitsin bu rüya
Ağlatıp da gülene, yazıklar olsun
Dolmamış çileler, yaşanmamış dertler
Hasret çeken gönül, benim mi olsun.

Ben ne yaptım, kader sana
Mahkûm etti, beni bana
Her nefeste, bin sitem var
Şikâyetim yaradana, şikâyetim yaradana.

Ben mi yarattım, ben mi yarattım
Derdi ızdırabı, ben mi yarattım
Günah zevk olmuşsa, vefa yorulmuşsa
Düzen bozulmuşsa, ben mi yarattım.

.....

ORHAN GENCEBAY

Kaderimin Oyunu

Bana kaderimin bir oyunumu bu
Aldı sevdiğimi verdi zulümü
Dünyaya doymadan geçip gideceğim
Yoksa yaşamamanın kanunu mu bu
Bıktım artık yaşamaktan
Çekmekle biter mi bu hayat yolu ah ah
Bu yalnızlık bu dertler
Bekleyeceğim, bekleyeceğim
Geri dönmese bile
Alıştım kaderin zulmüne artık
Bana gülmese bile

ORHAN GENCEBAY

HZ. MUSA (A.S)

- Hz. İbrahim'in soyundandır.
- **Ulul Azm** peygamberlerdendir.
- **İsrail oğulları**na gönderilmiştir.
- Kardeşi **Hz. Harun** ile birlikte, **Firavun** ile mücadele etmiştir.
- Yaklaşık 10 yıl **Medyen** şehrinde bulunmuş ve **Hz. Şuayb**'ın kızı ile evlenmiştir.
- Medyen dönüşü peygamberlik verilmiştir
- **Kızıldeniz**'i yarıp İsrail oğullarını kurtarmıştır.
- Sina Dağı'nda kendisine 10 emir verilmiştir.
- İsrailoğulları, **Samiri** adında birinin yaptığı buzağıya tapmışlardır
- Kendisine **Tevrat** gönderilmiştir.
- Hem Rasul, hem de Nebidir.

HZ. Musa'nın mucizeleri

- Asasını bir yılanı dönüştürerek sihirbazları yenmesi
- Elinin beyaza dönerek, bir nur gibi parlaması
- Kızıldeniz'i ikiye ayırması
- Allah ile konuşması (**Kelimullah**)

HZ. MUSA (A.S) NIN HAYATI TARİH ŞERİDİ (M.Ö. 13-15. YY.)

Ayet el-Kürsi ve anlamı

الله Allâhu

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ lâ ilâhe illâ Hu

الْحَيُّ الْقَيُّومُ el Hayyul Kayyûm

لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ lâ te'huzuhu sinetun ve lâ nevm

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ lehu mâ fîs semâvâti ve mâ fil ard

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ menzellezî yeşfeu indehû illâ bi iznih

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ya'lemu mâ beyne eydîhim ve mâ halfehum

وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ve lâ yuhîtûne bi şey'in min ilmihi illâ bi mâ şâe

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ vesia kursiyyuhus semâvâti vel ard

وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ve lâ yeûduhu hıfzuhumâ

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ve huvel Aliyyul Azîm

Anlamı Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur.

O daima diridir.

Bütün varlığın idaresini yürütendir.

Onu ne uyuklama tutar ne de uyku.

Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur.

İzni olmadan huzurunda şefaate edecek olan kimdir?

O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir.

Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar.

Onun sonsuz kudreti, gökleri ve yeri kaplar.

Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez.

Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca odur.

Ayet el- Kürsi

- ❑ Bakara Suresi'nin **255.** ayetidir.
- ❑ İçinde **"küresi"** sözcüğü geçtiği için bu isimle anılır.
- ❑ **Tevhit** üzerinde durulmuştur.
- ❑ Kainattaki bütün olayların O'nun **ilmi**, **iradesi** ve **kudreti**yle gerçekleştiğine değinilmiştir.

Anlamı Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.
Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur.
O daima diridir (**Hayy**dır), bütün varlığın idaresini yürüten (**Kayyum**)dir.
Onu ne uyuklama tutar ne de uyku.
Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur.
İzni olmadan huzurunda şefa'at edecek olan kimdir?
O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. (**Alim**)
Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar.
Onun sonsuz kudreti, gökleri ve yeri kaplar.
Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez.
Gerçekten yüce(**Aliyy**) ve büyük(**Azim**) olan yalnızca odur.

- Hz. Peygamber (s.a.v.), vakit namazlarından sonra Ayet el-Kürsi'nin okunmasını öğütlemiştir.
- Onun için her namazdan sonra tespih çekilmezden önce Ayet el-Kürsi okunur.
- Namazda da Fâtiha suresinden sonra ek ayet olarak okunabilir.
- Dua niyetiyle her zaman okunması sevaptır.

AYET EL-KÜRSİ'DE GEÇEN ALLAH'IN İSİMLERİ.

el-Hayy

“Varlığı devamlı olan, hayat sahibi, ölmeyen diri, her şeyin varlığı onun varlığına bağlı olan.” demektir. Allah’ın (c. c.) esmâ-i hüsnâsından biri.

el-Kayyum

“Varlığı kendinden, kendi kendine yeterli, yaratıklarına hâkim ve onları koruyup gözetten” demektir. Allah’ın (c. c.) esmâ-i hüsnâsından biri.

el-Aliyy

“İzzet, şeref ve hükümlerlik bakımından en yüce, aşkın olan.” demektir. Allah’ın (c. c.) esmâ-i hüsnâsından biri.

el-Azîm

“Zatının ve sıfatlarının mahiyeti anlaşılamayacak kadar ulu olan.” demektir. Allah’ın (c. c.) esmâ-i hüsnâsından biri.

1.ÜNİTEMİZ SONA ERMİŞTİR

